

<p>СХВАЛЕНО Педагогічною радою комунального закладу «Чернівецький обласний центр еколого- натуралістичної творчості учнівської молоді» (протокол №3 від 04.09.2019р.)</p>	<p>ЗАТВЕРДЖУЮ Директор комунального закладу «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» Л. Головченко</p>

Освітня програма

**комунального закладу «Чернівецький обласний центр
еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді»
на 2019/2020 навчальний рік**

м. Чернівці

Вступ

Освітня програма закладу позашкільної освіти – це нормативний документ, який містить характеристику змісту позашкільної освіти, особливості організації освітнього процесу та освітню місію закладу позашкільної освіти.

Освітня програма закладу позашкільної освіти схвалюється педагогічною радою закладу та затверджується керівником закладу.

Освітня програма вибудовується з урахуванням диференціації та індивідуалізації освітнього процесу, демократизації управління, створення умов для творчої діяльності адміністрації та працівників закладу позашкільної освіти, збереження єдиного освітнього простору в регіоні, соціального захисту вихованців, учнів і слухачів, із забезпеченням їх права на доступність і якість позашкільної освіти, створення умов для безперервності освіти.

Освітня програма закладу позашкільної освіти є засобом забезпечення реальних умов для вибору індивідуальної траєкторії розвитку, гарантом досягнення обраних освітніх рівнів, технологічним засобом управління якістю позашкільної освіти.

Освітня програма узгоджена із законами України «Про освіту» та «Про позашкільну освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Положенням про позашкільний навчальний заклад, Положенням про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 11 серпня 2004 р. № 651 та зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2004 р. за № 1036/9635, Типовими навчальними планами для організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 22.07.2008 р. № 676, освітніми запитами дітей та їх батьків.

I. Місія, візія та ключові цінності комунального закладу «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді»

Місія закладу – сприяння кожному здобувачу освіти в цілісному розвитку та лідерському становленні; служіння людині, громаді, суспільству.

Візія закладу:

- створення сприятливого середовища, інфраструктури та умов для розвитку особистості;
- розвиток науково-педагогічного потенціалу, удосконалення науково-дослідницької, освітньої та інноваційної діяльності;
- сприяння розкриттю лідерських якостей здобувачів освіти шляхом їх участі в самоврядуванні закладу позашкільної освіти;
- створення умов для змістовного дозвілля здобувачів освіти та працівників закладу позашкільної освіти;
- відкритість та забезпечення інформування спільноти;
- служіння громаді.

Ключові цінності: Україна, дитина, громада, професіоналізм, довіра, духовність, лідерство, відповідальність.

II. Мета та завдання освітнього процесу в комунальному закладі «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді»

Метою освітнього процесу в закладі є розвиток здібностей дітей та молоді у сфері освіти, науки, культури, еколого-натуралістичної творчості, здобуття ними первинних професійних знань, вмінь і навичок, необхідних для їх соціалізації, подальшої само- та/або професійної реалізації.

Основними завданнями є:

виховання громадянина України;

вільний розвиток особистості та формування її соціально-громадського досвіду;

виховання у вихованців, учнів і слухачів поваги до Конституції України, прав і свобод людини та громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії;

виховання у вихованців, учнів і слухачів патріотизму, любові до України, поваги до народних звичаїв, традицій, національних цінностей Українського народу, а також інших націй і народів;

виховання у вихованців, учнів і слухачів шанобливого ставлення до родини та людей похилого віку;

створення умов для творчого, інтелектуального, духовного і фізичного розвитку вихованців, учнів і слухачів;

створення умов для оволодіння вихованцями знаннями про навколишнє середовище, залучення до практичної природоохоронної роботи та інших біологічних напрямів, формування практичних навичок у галузях господарської діяльності: квітництво, лісівництво, садівництво, бджільництво тощо;

здобуття учнями, вихованцями, слухачами первинних професійних навичок і вмінь, необхідних для їхньої соціалізації, подальшої самореалізації та/або професійної діяльності;

формування у вихованців, учнів і слухачів свідомого й відповідального ставлення до власного здоров'я і здоров'я оточуючих, навичок безпечної поведінки в повсякденному житті та на природі;

задоволення освітньо-культурних потреб вихованців, учнів і слухачів, які не забезпечуються іншими складовими структури освіти;

задоволення потреб вихованців, учнів і слухачів у професійному самовизначенні і творчій самореалізації;

пошук, розвиток та підтримка здібних, обдарованих і талановитих вихованців, учнів і слухачів а також дітей та дорослих з особливими освітніми потребами;

організація дозвілля вихованців, учнів і слухачів, пошук його нових форм; профілактика бездоглядності, правопорушень;

виховання в учасників освітнього процесу свідомого ставлення до власної безпеки та безпеки оточуючих;

здійснення інформаційно-методичної та організаційно-масової роботи.

Головні принципи освітнього процесу:

гуманізація, що визначає пріоритети завдань творчої самореалізації особистості, її виховання, створення умов для вияву обдарованості і талантів здобувачів освіти, формування гуманної особистості;

єдність загальнолюдських і національних цінностей, що забезпечує у змісті освітнього процесу органічний зв'язок і духовну єдність української національної культури з культурою народів світу; розвиток культури всіх національних меншин, що проживають на території України; сприяє усвідомленню пріоритетності загальнолюдських цінностей над груповими; визначає позашкільну освіту як важливий засіб національного розвитку й гармонізації національних і міжнаціональних відносин в Україні;

демократизація, що передбачає автономію закладів позашкільної освіти різних типів та форм власності у вирішенні основних питань змісту їх діяльності, розвитку різноманітних форм співробітництва та партнерства всіх учасників освітнього процесу;

науковість і системність, що полягає в забезпеченні оптимальних умов для інтегруючої функції освітніх процесів в умовах досягнення основної мети позашкільної освіти;

безперервність, наступність та інтеграція, що забезпечує єдність всіх ланок освіти, об'єднання зусиль закладів позашкільної освіти з іншими закладами та організаціями; цілісність і наступність позашкільної освіти, спрямованої на поглиблення та конкретизацію освітнього процесу; набуття освіти упродовж всього життя, за умови наступності та концентричності;

багатоукладність і варіативність, що передбачає можливість широкого вибору змісту, форми і засобів позашкільної освіти, альтернативність у задоволенні духовних запитів здобувачів освіти, їх пізнавальних та інтелектуальних можливостей та інтересів, запровадження поліваріантності навчальних програм, поглиблення і розширення їх практичної сприятливості, референції та індивідуалізованого освітнього процесу;

добровільність і доступність, що передбачає право вибору та доступності в забезпеченні потреб абсолютності у творчій самореалізації, духовному самовдосконаленні, здобутті додаткових знань, умінь та навичок, підготовки до активної професійної та громадської діяльності;

самостійність і активність особистості, що полягає у забезпеченні психолого-педагогічної атмосфери, яка сприяє виявленню, розвитку і реалізації здобувачами освіти пізнавальної самостійності, творчої активності, прояву обдарованості і таланту;

практична спрямованість, що передбачає набуття здобувачами освіти певних умінь і навичок, орієнтацію на трудову діяльність у ринкових умовах, їх розширення та розвиток, а також впровадження в життя за умов інтеграції з наукою і виробництвом.

Зміст освітнього процесу ґрунтується на засадах особистісного замовлення дітей і їх батьків. Ці замовлення постійно розвиваються, варіюються, в чому і простежується безперервна динамічність позашкільної освіти, її нестандартність та варіативність. Освітній процес у закладі позашкільної освіти здійснюється за еколого-натуралістичним профілем, основними напрямками діяльності якого є: екологічний, природничий, біологічний, сільськогосподарський та інші. Проводиться закладом навчально-виховна, організаційно-методична та організаційно-масова робота.

III. Система управління освітнім процесом

Керівництво закладом здійснює директор, призначення, повноваження якого визначаються Статутом закладу.

Колегіальним органом управління є педагогічна рада, повноваження якої визначаються Статутом закладу.

Основні завдання управління освітнім процесом в закладі складаються з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності:

Кадрове забезпечення закладу здійснено у повній відповідності з навчальним робочим планом закладу, спеціалізацією та п'ятиденним режимом його роботи.

Освітній процес у закладі забезпечують 21 педагогічних працівників. Всі вони мають відповідний рівень освіти, володіють фаховою майстерністю. З них: 13 основних працівників, 8 працюють за сумісництвом.

Заклад укомплектовано педагогічними кадрами у повному обсязі.

Відомості про молодих фахівців, кількість осіб

Навчальний рік	Кількість
2019-2020	1

Із метою підвищення кваліфікації педагогів у закладі діє система курсової перепідготовки при Чернівецькому обласному інституті післядипломної педагогічної освіти, а також Національному еколого-натуралістичному центрі.

Педагогічні працівники

із почесними педагогічними званнями та нагородами

№ Зп/п	Почесне звання	Кількість педагогів
11.	Відмінник освіти України	5

№ /п/п	Нагороди	Кількість педагогів
1	Почесна грамота Верховної ради	1
	Почесна грамота Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту	1
	Нагрудний знак МОН «Василь Сухомлинський»	4
Н	Нагрудний знак МОН «Софія Русова»	1
1	Почесна грамота МОН України	3
2	Грамота МОН України	6
	Подяка МОН України	2
	Лауреат Премії ЧОДА імені О.Поповича	2
П	Грамота ЧОДА	3
	Грамота ЧОР	3
	Грамота Департаменту освіти і науки ЧОДА	25

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок вихованців, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

контроль за станом внутрішньої документації (журнали гурткової роботи, плани виховної роботи, журнали з техніки безпеки, виконання планів роботи відділів, поурочне та тематичне планування);

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

IV. Навчальний план та обґрунтування його вибору

При формуванні робочого навчального плану враховано вимоги законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Положення про позашкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 травня 2001 р. №433, Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 серпня 2004 р. № 651 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2004 р. № 1036/9635, Типових навчальних планів для організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 22 липня 2008 р. № 676.

Загальний обсяг навчального навантаження для вихованців комунального закладу «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» складає 196 години/навчальний рік: для учнів початкового рівня I року навчання – 36-144 годин/навчальний рік, II року навчання – 144-216 годин/навчальний рік, для учнів основного рівня I року навчання – 72-216 годин/навчальний рік, II року навчання – 144-216 години/навчальний рік, III року навчання – 72-216 годин/навчальний рік, для учнів вищого рівня I року навчання – 36-216 годин/навчальний рік, II-III року навчання – 72-216 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в освітніх програмах та навчальному плані комунального закладу «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді».

Загальний обсяг навчального навантаження для гуртків та інших творчих об'єднань початкового рівня складає:

№ з/п	Напрямок діяльності	Кількість годин			
		до 1-го року навчання		2-й рік навчання	
		на тиждень	усього за рік	на тиждень	усього за рік
1.	Еколого-натуралістичний	1-4	36-144	4-6	144-216

Загальний обсяг навчального навантаження для гуртків та інших творчих об'єднань основного рівня складає:

№	Напрямок	Кількість годин
---	----------	-----------------

з/п	діяльності	до 1-го року навчання		2-й рік навчання		3-й рік навчання	
		на тиждень навчання	усього за рік	на тиждень навчання	усього за рік	на тиждень навчання	усього за рік
1.	Еколого-натуралістичний	2-6	72-216	4-6	144-216	4-6	144-216

Для гуртків, секцій, студій та інших творчих об'єднань вищого рівня за напрямками позашкільної освіти:

№ з/п	Напрямок діяльності	Кількість годин					
		до 1-го року навчання		2-й рік навчання		3-й рік навчання	
		на тиждень навчання	усього за рік	на тиждень навчання	усього за рік	на тиждень навчання	усього за рік
1.	Еколого-натуралістичний	1-6	36-216	2-6	72-216	2-6	72-216

Навчальним планом передбачено організацію освітнього процесу у відділах: *екологічного виховання*, що об'єднує в собі об'єднання: Еколекторій «Природа – наш дім», «Народні ремесла», «Природа, фантазія, творчість», «Юні квітникарі», «Квітникарі – аранжувальники», «Юні господарочки», «Екогармонія», «Зоосвіт», «Екологія в побуті», «Екологічна майстерня», «Екологічна культура», «Планета Еко», «Людина і довкілля», «Здоровим бути модно».

природничому, що об'єднує в собі: творче об'єднання «Школа раннього розвитку», творче об'єднання «Очно-заочна біологічна школа», гуртки «Юні господарочки», «Юні бджолярі», «Любителі домашніх тварин», «Юні лісники», «Юні садівники», «Юні валеологи». «Основи фенології», «Основи біології», «Птахівництво з основами ветеринарії та зоогієни».

До закладу зараховуються вихованці (учні, слухачі) віком від 3 до 25 років. Зарахування вихованців може здійснюватися протягом навчального року (у міру закінчення комплектування гуртків за їх бажанням і за згодою батьків або осіб, які їх замінюють, як на безконкурсній основі, так і за конкурсом, умови якого розробляються закладом).

Тривалість одного заняття в комунальному закладі «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» визначається навчальним планом і навчальними програмами з урахуванням психофізіологічного розвитку та допустимого навантаження для різних вікових категорій і становить для вихованців, учнів і слухачів: віком від 3 до 6 років – 30 хвилин; віком від 6 до 7 років та дітей з особливими освітніми потребами – 35 хвилин; старшого віку – 45 хвилин.

Перерви між заняттями визначаються режимом щоденної роботи закладу та його Статутом.

V. Освітні (навчальні) програми

Перелік освітніх (навчальних) програм (з урахуванням особливостей регіону, інтересів вихованців, кадрового забезпечення закладу, матеріально-технічної бази тощо).

№ з/п	Назва гуртка/творчого об'єднання	Вікова категорія	Автор (автори))	Коли та ким схвалено
Відділ екологічного виховання				
1	Юні друзі природи	1-4 кл.	Адаптована (Грицюк Т.П.)	Протокол засідання вченої ради ІППОЧО № 3 (299) від 20.09.2017 р.
2	Еколекторій «Природа – наш дім»	1-4 кл.	Авторська (Головченко Л.Ю.)	Протокол засідання вченої ради ІППОЧО № 3 (300) від 20.09.2017 р.
3	Природа, фантазія, творчість	1-8кл.	Авторська (Ткач О.В.)	Протокол засідання вченої ради ІППОЧО № 3 (276) від 20.09.2017 р.
4	Юні квітникарі	5-9кл.	типова	Лист Міністерства освіти і науки України від від11.06.2018 № 1/11-6201
5	Юні квітникарі-аранжувальники	6-9кл.	Адаптована (Задобрівська Л.О.)	Протокол засідання вченої ради ІППОЧО № 3 (302) від 20.09.2017 р.
6	Планета «Еко»	11-14р.	Авторська (Катан Н.В.)	Протокол засідання науково-методичною радою ІППОЧО № 3 (276) від 20.09.2017 р
7	Народні ремесла	1-6кл.	типова	Протокол засідання науково-методичної комісії з позашкільної освіти Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України № 3 від 29.12.2015 р.
8	Зоосвіт	Для дітей з ООП	Авторська (Богачук С.І.)	Протокол засідання науково-методичною радою ІППОЧО № 3 (610) від 13.09.2019 р.
9	Екогармонія	Для дітей з ООП	Авторська (Заслонкіна О.П.)	Протокол засідання науково-методичною радою ІППОЧО № 3 (612) від 13.09.2019 р.
10	Валеологія для малят	5-6	Адаптована (Чебан Т.Н.)	Протокол засідання науково-методичною радою ІППОЧО № 3 (613) від 13.09.2019 р
11	Екологія в побуті	8-11 кл.	Адаптована (Черлінка Л.В.)	Протокол засідання науково-методичною радою ІППОЧО № 3 (614) від 13.09.2019 р
12	Екологічна культура	12-18 р.	Авторська (Руденко С.С.)	Протокол засідання вченої ради ІППОЧО № 4 (39) від 23.09.2016 р.
13	Екологічна майстерня	10-14р.	Авторська (Катан Н.В.)	Протокол засідання вченої ради ІППОЧО № 4 (79) від 24.09.2015 р.
14	Людина і довкілля	13-15р.	Типова	Протокол засідання науково-методичної ради з питань освіти МОН України № 2 від 12.06.2015р.
Природничий відділ				
15	Природознавство для дошкільників	5-бр.	Авторська (Ткач О.В.)	Протокол засідання вченої ради ІППОЧО № 3 (278) від 20.09.2017 р.
16	Юні бджолярі	6-10кл.	типова	Лист Міністерства освіти і науки України від 04.07.2013 № 1/11-10901
17	Любителі домашніх тварин	6-8 кл.	Адаптована Чоботар С.Г.	Протокол засідання вченої ради ІППОЧО № 3 (302) від 20.09.2017 р.
18	Юні валеології	6-10кл.	типова	Лист Міністерства освіти і науки України від11.06.2018 № 1/11-6201

19	Юні господарочки	5-9 кл.	Авторська (Кузміньська В.В.)	Протокол засідання вченої ради ІППОЧО № 3 (303) від 20.09.2017 р.
20	Юні садівники	3-5кл	типова	Лист Міністерства освіти і науки України від 11.06.2018 № 1/11-6201
21	Основи фенології	5-9 кл.	Авторська (Хлус Л.М.)	Протокол засідання вченої ради ІППОЧО № 3 від 18.09.2018 р.
22	Здоровим бути модно	6-9 кл.	Адаптована (Полякова Л.Б.)	Протокол засідання вченої ради ІППОЧО № 3 (114) від 21.09.2016 р.
23	Птахівництво з основами ветеринарії та зоогієни	13-16 р.	Типова	Лист Міністерства освіти і науки України від 11.06.2018 № 1/11-6201
24	Основи біології	16-17р.	Типов	Лист Міністерства освіти і науки України від 11.06.2018 № 1/11-6201
Творче об'єднання «Школа раннього розвитку»				
25	Природа крізь призму англійської мови	5-7р.	Авторська (Гевадзак Н.О.)	Протокол засідання вченої ради ІППОЧО № 3 (113) від 21.09.2016 р.
26	Світ навколо тебе	5-7р.	Авторська (Кузміньська В.В.)	Протокол засідання вченої ради ІППОЧО № 3 (115) від 21.09.2016 р.
27	Пізнайко	5-6 р.	Авторська (Заслонкіна О.П.)	Протокол засідання науково-методичною радою ІППОЧО № 3 (608) від 13.09.2019 р.
28	Кмітливі малюки	5-6 р.	Авторська (Заслонкіна О.П.)	Протокол засідання науково-методичною радою ІППОЧО № 3 (609) від 13.09.2019 р.
29	Основи здоров'я	5-7р.	Авторська (Кузміньська В.В.)	Протокол засідання науково-методичною радою ІППОЧО № 3 (611) від 13.09.2019 р.
30	Світ навколо тебе	5-7р.	Авторська (Кузміньська В.В.)	Протокол засідання вченої ради ІППОЧО № 3 (115) від 21.09.2016 р.
31	Умілі ручки	5-7р.	Авторська (Скрипник Н.)	Комплексна авторська програма творчого об'єднання раннього розвитку дитини ЧОЦЕВ «Юність Буковини», затверджена наказом ДОН Чернівецької ОДА № 181 від 29.10.2014 р.
32	Веселий букварик	5-7р.	Авторська (Томка Н.)	
33	Логічні ігри	5-7р.	Авторська (Герман І.)	

VI. Методичне забезпечення освітньої програми

Методична робота в Чернівецькому ОЦЕНТУМ – це комплекс практичних заходів, які ґрунтуються на досягненнях науки, передового педагогічного досвіду і спрямовані на всебічне підвищення компетентності і професійної майстерності кожного педагогічного працівника. Робота орієнтована, насамперед, на підвищення творчого потенціалу педагогічного колективу, а в кінцевому результаті – на підвищення якості й ефективності освітнього процесу.

Методична робота у Центрі спрямована на розв'язання методичної проблеми: «Поєднання традицій та інноватики в діяльності закладу позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку».

Заступник директора з навчальної роботи спільно з методистами планують та організують методичну роботу закладу.

В Центрі працює методичне об'єднання, діяльність якого передбачає розгляд актуальних питань, зокрема: формування системи цінностей засобами позашкільної освіти; психологічні особливості дітей різних вікових категорій; методологія позашкільної роботи педагога-природничника; вибір форм та методів організації занять як одна з провідних умов успішного навчання дітей та учнівської молоді; впровадження інноваційних технологій в освітній процес; формування культури здоров'я учнів як важлива складова роботи керівника творчого об'єднання тощо.

З метою вивчення, узагальнення, впровадження, пропагування та поширення прогресивного педагогічного досвіду, наукових ідей, нових педагогічних технологій і методик з еколого-натуралістичного напрямку, підвищення науково-методичного рівня еколого-натуралістичних досліджень в Чернівецькому ОЦЕНТУМ постійно проводиться навчання педагогів шляхом проведення семінарів, конференцій, круглих столів, майстер-класів. Щорічно проводяться виїзні семінари-практикуми «Екскурсійна педагогіка в позашкільній та позакласній роботі еколого-натуралістичного напрямку» на базі об'єктів природно-заповідного фонду Чернівецької області для педагогів закладів позашкільної та загальної середньої освіти. Започаткований новий формат проведення навчально-методичних тренінгів – педагогічна гутірка.

Сучасні підходи до професійного розвитку педагогічних працівників, удосконалення їхньої фахової майстерності передбачають поглиблення співпраці із науковими, природоохоронними установами та вищими навчальними закладами. В Центрі вперше створена та успішно функціонує екологічна освітянсько-дослідницька мережа закладів освіти «ЧОЦЕНТУМ – Інститут біології, хімії та біоресурсів ЧНУ імені Юрія Федьковича – ЗЗСО та ЗПО», що забезпечує високий рівень проведення наукових досліджень, методичний рівень організації всіх форм дослідницької діяльності. Педагоги – учасники спільних проектів підвищують свій фаховий рівень у щорічній літній педагогічній школі.

Регулярно, у визначені терміни в Центрі проводяться методичні наради, на яких опрацьовуються актуальні питання з методики викладання та виховання.

Практичній спрямованості методичної роботи сприяє Школа педагогічної майстерності, яка успішно функціонує на базі закладу.

Педагоги-початківці підвищують свій методичний рівень у Школі молодого педагога. У рамках роботи Школи наставники проводять відкриті та демонстраційні заняття, у ході яких беруться до уваги питання самоосвіти педагогів-початківців та їх участь у методичній роботі.

Адміністрацією закладу вивчаються та узагальнюються матеріали з досвіду роботи керівників творчих об'єднань. Практикується консультування педагогічних працівників з проблем сучасного розвитку позашкільної освіти, організації освітнього процесу і впровадження в практику досягнень психолого-педагогічної науки.

Педагогічний колектив працює над упровадженням інноваційних методик і технологій у навчальний процес закладу. Серед них – навчальні, виховні (прийоми впливу педагогів на свідомість особистості дітей з метою формування в них особистісних цінностей таких як справедливість, чесність, відкритість, толерантність тощо), управлінські, педагогічні (ігрові, інтерактивні, технології проектного навчання тощо).

Значна увага приділяється роботі з обдарованими дітьми, спрямованій на досягнення високих результатів. Із метою виявлення обдарованих дітей проводяться бесіди, робота зі створення банку даних з урахуванням типів обдарованості, ведеться облік результатів участі вихованців у масових заходах.

Досвід показує, що системна робота з обдарованими дітьми полягає у: залученні їх до конкурсів, змагань; організації системної адресної підтримки обдарованих дітей, які є переможцями всеукраїнських масових заходів з еколого-натуралістичного напрямку.

У закладі успішно функціонує секція «Індивідуальна робота еколого-біологічного напрямку з обдарованими дітьми» виїзної очно-заочної біологічної школи, вихованцями якої є учні закладів загальної освіти з різних куточків області.

Удосконаленню педагогічної майстерності та науково-методичному зростанню педагогів, підвищенню їх фахового рівня, виявленню творчих, талановитих членів колективу сприяють укладені адміністрацією закладу договори, а саме: Договір про співпрацю з Інститутом післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області; Договір про співпрацю з Інститутом біології, хімії та біоресурсів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; Договір про співпрацю з Департаментом екології; Договір про співпрацю з Департаментом лісового господарства.

З метою впровадження передового педагогічного досвіду, сучасних рекомендацій і досягнень педагогічної науки, удосконалення структури та методики проведення окремого напрямку занять та інших виховних заходів в закладі проводиться обласний етап Всеукраїнського конкурсу науково-методичних розробок та віртуальних ресурсів з еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти. Педагоги Центру беруть участь у щорічній Відкритій міській методичній виставці.

Організація методичної роботи у закладі позитивно сприяє підвищенню майстерності педагогів та популяризації педагогічних здобутків; впровадженню в практику роботи нових ефективних методів з даного напрямку; розвитку творчого потенціалу колективу. Необхідною умовою формування педагогічного професіоналізму педагогічного працівника є систематичне підвищення своєї професійної майстерності та науково-методична діяльність.

VII. Організація освітнього процесу в закладі

Освітній процес у закладі здійснюється диференційовано (відповідно до віку, індивідуальних можливостей, інтересів, нахилів, здібностей, стану здоров'я) з використанням різних організаційних форм роботи: гурткова робота, індивідуальні заняття, вікторина, змагання, конкурси, виставки, оздоровчі збори, екскурсії, практична робота у лабораторіях, дендрарію, на мікрофермі, НДЗД, контактному зоомайданчику, а також з використанням інших форм роботи.

Заняття проводяться у формі індивідуальних і групових занять.

Вибір форм і методів навчання працівники закладу визначають самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх (навчальних) програмах.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку в освітньому процесі.

VIII. Очікувані результати реалізації освітньої програми

Як результат реалізації освітньої програми є сформованість у вихованців, учнів і слухачів пізнавальної, практичної, творчої і соціальної компетентностей.

Пізнавальні компетентності передбачають оволодіння поняттями та знаннями з різних галузей знань; основ характеристики явищ і процесів суспільного життя; набуття знань морально-психологічних якостей, способів організації змістовного дозвілля.

Практичні компетентності передбачають формування різноманітних природоохоронних, трудових, науково-дослідницьких вмінь і навичок, здатності реалізовувати і захищати свої права, орієнтуватися у соціальних відносинах, встановлювати зв'язки між подіями і явищами, формулювати, висловлювати та доводити власну думку, позицію.

Творчі компетентності передбачають набуття досвіду власної творчої діяльності з різних галузей знань, розв'язання творчих завдань, здатності проявляти творчу ініціативу; розвиток дослідницьких здібностей, системного, просторового і логічного мислення, уяви, фантазії; потреби у творчій самореалізації та духовному вдосконаленні.

Соціальні компетентності орієнтовані на досягнення високого рівня освіченості і вихованості; емоційний, фізичний та інтелектуальний розвиток; формування позитивних особистісних якостей (самостійність, наполегливість, працелюбство та ін.), ціннісного ставлення до себе та інших, вміння працювати в колективі; розвиток здатності до професійного самовизначення; творчого становлення; формування громадянської поведінки, патріотизму, любові до України.